

Kommuneregnskap 2001-2005

I denne serien publiseres hovedsakelig primærstatistikk, statistikk fra statistiske regnskaps-systemer og resultater fra spesielle tellinger og undersøkelser. Serien har først og fremst referanse- og dokumentasjonsformål. Presentasjonen skjer vesentlig i form av tabeller, figurer og nødvendig informasjon om datamaterialet, innsamlings- og bearbeidingsmetoder, samt begreper og definisjoner. I tillegg gis det en kort oversikt over hovedresultatene.

Serien omfatter også publikasjonene Statistisk årbok og Svalbardstatistikk.

	Standardtegn i tabeller	Symbol
© Statistisk sentralbyrå, februar 2007	Tall kan ikke forekomme	.
Ved bruk av materiale fra denne publikasjonen, vennligst oppgi Statistisk sentralbyrå som kilde.	Oppgave mangler	..
	Oppgave mangler foreløpig	...
ISBN 978-82-537-7139-7 Trykt versjon	Tall kan ikke offentliggjøres	:
ISBN 978-82-537-7140-3 Elektronisk versjon	Null	-
	Mindre enn 0,5 av den brukte enheten	0
	Mindre enn 0,05 av den brukte enheten	0,0
Emnegruppe	Foreløpige tall	*
12.01.20	Brudd i den loddrette serien	—
	Brudd i den vannrette serien	
Trykk: Statistisk sentralbyrå	Desimalskilletegn	,

Forord

Et hovedmål med kommuneregnskapsstatistikken er å presentere hvordan økonomien er i kommune Norge. Denne publikasjonen bygger på årlige regnskapsrapporter fra kommuner og fylkeskommuner fra årene 2001-2005, som er de fem første årene der alle er med i KOSTRA publisering. På grunn av at alle kommunene hadde innført KOSTRA i 2001, er det en naturlig start når man ønsker å se på en nyere tidsserie av kommuneregnskapstall.

Alle statistikkene som er tatt med i denne publikasjonen er hver for seg publisert tidligere.

Deler av statistikken er tidligere publisert i "Dagens statistikk". Artiklene fra "Dagens statistikk" er tilgjengelige fra Statistisk sentralbyrås websider på Internett. Det er også gitt detaljerte tall i Statistikkbanken og under emnet: Kommuneregnskap (<http://www.ssb.no/emner/12/01/20/>) på Statistisk sentralbyrås internettsider

Konsulentene Åse Marit Bø og Therese Bae har stått for arbeidet med publikasjonen. Ansvarlig seksjonsleder er Anne-Britt Svinnset, Seksjon for offentlige finanser.

Oslo/Kongsvinger 12. desember 2006

Øystein Olsen

Olav Ljones

Innhold

Forord	3
Tabellregister	5
1. Hovedresultater og bruk av tabellene	6
1.1 Kommunenes økonomi.....	6
1.2 Kommunekonsern	8
1.3 Fylkeskommunenes økonomi.....	9
1.4 Fylkeskommunale konsern	11
2. Bakgrunn og formål	11
2.1 Formål	11
2.2 Brukere og anvendelsesområder.....	12
3. Om produksjon av statistikken	12
3.1 Omfang.....	12
3.2 Datakilder og datainnsamling	12
3.3 Spesifikasjoner i de innrapporterte regnskapene.....	12
3.4 Kontroll og revisjon	13
4. Begreper, kjennemerker og grupperinger	13
4.1 Definisjon av de viktigste begrepene	13
4.2 Kjennemerker ved kommuneregnskapet	14
4.3 Gruppering av kommuner	14
5. Feilkilder og usikkerhet	16
5.1 Innsamlings- og bearbeidingsfeil	16
5.2 Frafallsfeil	16
5.3 Registerfeil.....	17
6. Sammenlignbarhet og sammenheng	17
6.1 Sammenliknbarhet over tid og sted	17
6.2 Sammenheng med annen statistikk.....	17
7. Tilgjengelighet	17
7.1 Nettadressene i SSB	17
7.2 Språk	18
7.3 Publikasjoner	18
7.4 Lagring og anvendelser for grunnmaterialet	18
7.5 Annen dokumentasjon.....	18
Vedlegg	19
1. Tabeller.....	19
2. Funksjonsinndeling for kommunene	21
3. Funksjonsinndeling for fylkeskommunene	24
4. Artsinndeling.....	26
5. Balanseregnskapet.....	29
6. Kommunegruppering	30

Tabellregister

1. Hovedtall for drift, investering og finansiering. Kommuner. Årene 2001-2005. Reviderte tall.....	6
2. Brutto driftsutgifter fordelt på utvalgte tjenesteområder i prosent av brutto driftsutgifter. Årene 2001-2005. Reviderte tall.	8
3. Hovedtall for drift, investering og finansiering. Kommunekonsern. Årene 2003-2005. Reviderte tall.....	9
4. Hovedtall for drift, investering og finansiering. Fylkeskommuner. Årene 2001-2005. Reviderte tall.....	9
5. Brutto driftsutgifter fordelt på utvalgte tjenesteområder i prosent av brutto driftsutgifter. Fylkeskommuner. Årene 2003-2005. Reviderte tall.	10
6. Hovedtall for drift, investering og finansiering. Fylkeskommunale konsern. Årene 2003-2005. Reviderte tall.	11
7. Utvalgte nasjonale nøkkeltall. Kommuner. Årene 2002-2005. Reviderte tall.	19
8. Netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter. Kommunegrupper. Årene 2001-2005. Reviderte tall.....	20
9. Utvalgte nasjonale nøkkeltall. Fylkeskommuner. Årene 2004-2005. Reviderte tall.	20
10. Netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter. Fylkeskommuner. Årene 2001-2005. Reviderte tall.....	21

1. Hovedresultater og bruk av tabellene

1.1. Kommunenes økonomi

Utviklingen i kommunene i fireårsperioden 2001-2004 er kjennetegnet ved svake driftsresultater og et høyt investeringsnivå. Spesielt svake var resultatene i 2002 og 2003 med netto driftsresultat på 0,5 prosent av brutto driftsinntekter. De svake driftsresultatene har blant annet sammenheng med at inntektsveksten har vært relativt svak, mens utgiftsveksten har fortsatt i om lag samme takt. Den finansielle situasjonen ble vesentlig styrket i 2004, og denne utviklingen har fortsatt i 2005. Årsaken til inntektsveksten for 2005 er hovedsakelig god skatteinntang til kommunene, samt at de statlige rammeoverføringene, statens øremerkede tilskudd og refusjon av merverdiavgift økte betraktelig med samlet 5,7 prosent fra 2004. Moderat vekst i sysselsettingen og rentenedgangen de siste årene har også bidratt til en viss bedring av netto driftsresultat.

1. Hovedtall for drift, investering og finansiering. Kommuner. Årene 2001-2005. Reviderte tall.

Sum kommuner	2001	2002 ¹	2003	2004 ²	2005
Drift					
Brutto driftsinntekter i alt. Mill.kr.	176 121	178 725	186 897	199 727	210 478
Brutto driftsutgifter i alt. Mill.kr.	172 207	178 167	188 183	197 829	206 279
Brutto driftsresultat. Mill.kr.	3 914	558	-1 285	1 896	4 199
Brutto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter	2,2	0,3	-0,7	0,9	2,0
Renter og avdrag. Mill.kr.	5 139	5 016	3 938	4 816	4 155
Netto driftsresultat. Mill.kr.	3 590	875	916	3 696	7 436
Netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter	2,0	0,5	0,5	1,9	3,5
Investering					
Brutto investeringsutgifter i alt. Mill.kr.	23 831	27 092	28 019	26 738	22 989
Tilskudd, refusjoner, salgsinntekter mv. Mill.kr.	9 269	8 402	6 944	6 111	6 055
Finansiering					
Overskudd før lån og avsetninger. Mill.kr.	-4 876	-11 818	-14 323	-11 264	-3 347
Overskudd før lån og avsetninger i prosent av brutto driftsinntekter	-2,8	-5,7	-7,7	-5,6	-1,6
Bruk av lån (netto) . Mill.kr.	18 129	21 435	16 617	16 596	16 215
Intern finansiering	-7 168	-5 269	3 480	299	-6 769

¹ Tallene er korrigert for Oslos kompensasjon for sykehusreformen (1 619 mill). ² Tall for 2004 er estimerte størrelser - se boks under.

Innrapportering av kommuneregnskapet er i prinsippet en fulltelling, men særlig ved publisering av foreløpige tall den 15. mars vil det være et betydelig frafall. Ved publisering av endelige kommuneregnskapstall den 15. juni vil det erfaringsmessig også være noe frafall, men betydelig mindre enn for foreløpige tall. For å få bedre anslag for nasjonale tall for utgifter og inntekter i denne sektoren, har SSB utviklet en metode der statistikkvariable estimeres på bakgrunn av de kommunene som har rapportert til KOSTRA. Denne metoden er brukt til å regne ut nasjonale tall for kommunene for år 2004 i tabell 1. Metoden tar utgangspunkt i at det er en sammenheng mellom de ulike statistikkvariablene og folkemengden i den enkelte kommune. Modellen som benyttes estimerer en sammenheng for de kommunene som har rapportert mellom den enkelte statistikkvariable og folkemengden for hver KOSTRA-gruppe. Modellen utnytter at kommuner innenfor kommunegruppene er relativt like. Statistikkvariablene for de kommunene som ikke har rapportert, blir dernest beregnet på bakgrunn av den estimerte sammenhengen mellom statistikkvariabelen og folkemengden i den KOSTRA-gruppen de tilhører. Kommuner som har levert datamateriale som er svært avvikende fra de øvrige kommunene, vil ikke påvirke anslaget for de kommunene som ikke har rapportert. Nærmere informasjon om metoden med eksempler finnes i serien Notater 2003/46. Før denne metoden ble tatt i bruk i 2004 ble fjorårets rapporterte regnskap satt inn for kommuner som ikke hadde rapportert. Dette gjelder i denne publikasjonen for årene i 2001, 2002 og 2003. Det har for sammenstillingene av regnskapene for 2005 ikke vært nødvendig å gjøre særskilte beregninger for estimer av nøkkeltall, da alle kommuner bortsett fra en mindre kommune leverte regnskapene til SSB innen den oppgitte frist.

Kommuneregnskapet viser et netto driftsresultat på 7,4 milliarder kroner i 2005 eller 3,5 prosent av brutto driftsinntekter. Dette er en betydelig bedring fra 2001, og for første gang siden før 2001 er netto driftsresultatet over det som antas som minste nivå, som er 3 prosent av brutto driftsinntekter. Det tekniske beregningsutvalg for kommunal og fylkeskommunal økonomi har anbefalt at netto driftsresultat over tid bør ligge på om lag 3 prosent av brutto driftsinntekter for å gi kommuner og fylkeskommuner anledning til å sette av midler til egenfinansiering av investeringer.

I netto driftsresultat er det gjort fradrag for netto rente- og avdragsbelastning, mens avskrivningene ikke har resultateffekt. Netto driftsresultat gir et uttrykk for kommunenes økonomiske situasjon og viser hvor mye som kan disponeres til avsetninger og investeringer etter av driftsutgifter, renter og avdrag er betalt.

Brutto investeringsutgifter økte markant fra 2001 til 2002, med om lag 14 prosent eller i overkant av 3 milliarder kroner på landsbasis og holdt seg på samme høye nivå både i 2003 og 2004. I samme perioden har tilskudd, refusjoner og salgsinntekter gått ned fra i overkant av 9 milliarder i 2001 til om lag 6,1 milliarder i 2004. Svake resultater fra driften kombinert med høye netto investeringsutgifter, gjør at kommunene øker sitt underskudd før lån og avsetninger i perioden. I 2004 ligger dette på hele 11,2 milliarder kroner.

Investeringene for kommunene ble fra 2004 til 2005 redusert med 3,8 milliarder kroner og er derfor den viktigste årsaken til at underskudd før lån og avsetninger blir redusert fra -5,6 prosent av brutto driftsinntekter i 2004 til -1,6 prosent i 2005.

2. Brutto driftsutgifter fordelt på utvalgte tjenesteområder i prosent av brutto driftsutgifter. Årene 2001-2005. Reviderte tall.

Sum kommuner	2001	2002	2003	2004 ²	2005
Tall for landet utenom Oslo¹					
Administrasjon, styring og fellesutgifter.	10,0	9,3	8,3	7,7	8,0
Barnehager.	6,9	7,2	7,7	8,2	8,8
Grunnskole.	24,6	24,6	25,1	24,3	24,2
Kommunehelse.	4,2	4,2	4,2	4,0	3,9
Pleie og omsorg.	25,9	26,8	26,6	26,7	26,5
Sosialtjenesten.	4,0	4,3	4,5	4,4	4,3
Barnevern.	2,2	2,4	2,2	2,2	2,3
Vann, avløp og renovasjon/avfall.	5,3	5,2	5,0	5,0	4,9
Kultur.	3,3	3,3	3,2	3,1	3,0

¹ Tallene beregnes uten Oslos kommune, da Oslo kommune også har en del fylkeskommunale oppgaver. ² Tall for 2001, 2002, 2003 og 2005 er beregnet på grunnlag av de kommunene som har levert. Tall for 2004 er estimater.

For landet utenom Oslo kommune går en stor del av brutto driftsutgifter til pleie og omsorg, grunnskoleopplæring, barnehager og administrasjon. Kommunene brukte mest ressurser på pleie- og omsorgsarbeidet i hele perioden 2001-2005. Innen dette området finnes både institusjonsbasert omsorg og hjemmebaserte tjenester. Grunnskoleopplæring er det nest største utgiftsområdet for kommunene. Kommunene har ansvar for å legge til rette for et godt og tjenlig grunnskoletilbud for elever fra 6-16 år. Dette gjelder også funksjonshemmede elever i grunnskolen som skal ha et tilpasset tilbud, og det skal dessuten gis et opplæringstilbud til voksne som ikke har fått tilbud om grunnskoleopplæring tidligere.

I perioden fra 2001 til 2005 har andelen av brutto driftsutgifter som går til kommunal administrasjon gått ned fra 10 til 8,0 prosent. Dette området dekker både politisk styring og kontrollorganer, administrasjon (administrativ ledelse, støtte- og stabsfunksjoner og fellesfunksjoner), administrasjonslokaler og diverse fellesutgifter. Nedgangen skyldes trolig både innsparinger pga. kommunenes pressede økonomi, og at kommunene etter hvert har fordelt flere kostnader ut på de enkelte tjenesteområdene. Fra 2004 til 2005 økte derimot andelen brutto driftsutgifter til kommunal administrasjon med 0,3 prosent. Andelen brutto driftsutgifter til barnehager har økt fra 6,9 til 8,8 prosent fra 2001 til 2005. Dette er det tjenesteområdet som har økt mest i femårsperioden. Kommunene er pliktige til å sørge for at det finnes et tilstrekkelig antall barnehageplasser for barn under opplæringspliktig alder og økningen i driftsutgiftene skyldes nok i det alt vesentlige den bedre dekningsgraden av slike plasser.

Kommunene dekker også en rekke andre viktige funksjoner og tjenestetilbud til landets innbyggere. Dette gjelder blant annet kommunens helse-, sosial- og barnevernstjeneste, tekniske tjenester, kirkelige formål, kultur, næringsformål etc. Dette er områder som hver for seg utgjør en forholdsvis liten andel av de samlede brutto driftsutgiftene og som også har det til felles at de relative utgiftene har holdt seg om lag uendret i perioden fra 2001 til 2005. Selv om utgiftsområdene er relativt små i forhold til de samlede driftsutgiftene, er de aller fleste regulert gjennom lover og forskrifter til disse og er av avgjørende betydning for en velfungerende lokalforvaltning.

1.2. Kommunekonsern

I 2003 begynte SSB også å publisere tilsvarende tall for kommune/fylkeskonsern som for kommuner og fylkeskommuner. Kommunekonsern består av kommuneregnskap og regnskapene til kommunale foretak (KF), interkommunale samarbeider (kommunelovens §27) og interkommunale selskaper (IKS). IKS ble inkludert i KOSTRA fra og med 2004, og er derfor ikke med i 2003-tallene.

3. Hovedtall for drift, investering og finansiering. Kommune konsern. Årene 2003-2005. Reviderte tall.

Sum kommune konsern ¹	2003 ²	2004	2005
Drift			
Brutto driftsinntekter i alt. Mill.kr.	190 766	205 387	213 986
Brutto driftsutgifter i alt. Mill.kr.	191 859	202 735	210 211
Brutto driftsresultat. Mill.kr.	-1 094	2 653	3 775
Brutto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter	-0,6	1,3	1,8
Renter og avdrag. Mill.kr.	4 929	5 600	4 891
Netto driftsresultat . Mill.kr.	424	5 575	8 286
Netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter	0,2	2,7	3,9
Investering			
Brutto investeringsutgifter i alt. Mill.kr.	29 884	29 787	26 600
Tilskudd, refusjoner, salgsinntekter mv. Mill.kr.	7 234	7 334	7 133
Finansiering			
Overskudd før lån og avsetninger. Mill.kr.	-16 230	-10 721	-4 479
Overskudd før lån og avsetninger i prosent av brutto driftsinntekter	-8,5	-5,2	-2,1
Bruk av lån (netto) . Mill.kr.	17 913	18 433	18 230
Intern finansiering	4 257	-603	-6 903

¹ Tallene omfatter alle kommuneregnskap, og 166 KF/\$27 i 2003, 167 KF/\$27 og 78 IKS i 2004, og 184 KF/\$27 og 119 IKS i 2005. Svarprosentene for særbedriftene stiger årlig, samt at populasjonen øker. Det er ikke laget estimater for manglende særbedrifter. ² Netto driftsresultat for kommune konsern i 2003 er korrigert for avskrivninger i Undervisningsbygg Oslo KF, Kultur- og kontorbygg Oslo KF og Boligbygg Oslo KF.

Kommune konsernene viser i 2004 og 2005 et bedre netto driftsresultat enn kommuneregnskapene alene, med henholdsvis 2,7 og 3,9 prosent av brutto driftsinntekter. Tilsvarende tall for regnskapsåret 2003 var noe lavere enn kommuneregnskapene. For kommune konsern er sammenlignbarheten over tid svak. Dette skyldes hovedsakelig mangelfull rapportering etter innføring av KOSTRA for konsern i 2003. Dette er videre omtalt i kapittel 6.2.

1.3. Fylkeskommunenes økonomi

For fylkeskommunene viser hovedresultater en bedret økonomisk utvikling for perioden 2001-2005. Størrelsen på netto driftsresultat og brutto investeringsutgifter bestemmer i stor grad hvorvidt fylkeskommunene kommer ut med overskudd eller underskudd før lån.

4. Hovedtall for drift, investering og finansiering. Fylkeskommuner. Årene 2001-2005. Reviderte tall.

Sum fylkeskommuner	2001	2002 ¹	2003	2004	2005
Drift					
Brutto driftsinntekter i alt. Mill.kr.	75 664	33 772	35 832	33 639	35 685
Brutto driftsutgifter i alt. Mill.kr.	77 118	34 133	36 349	33 064	35 297
Brutto driftsresultat. Mill.kr.	-1 454	-360	-517	575	388
Brutto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter	-1,9	-1,1	-1,4	1,7	1,1
Renter og avdrag. Mill.kr.	2 114	395	252	363	316
Netto driftsresultat . Mill.kr.	-1 396	299	393	1 448	1 415
Netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter	-1,8	0,9	1,1	4,3	4,0
Investering					
Brutto investeringsutgifter i alt. Mill.kr.	6 758	2 939	3 253	3 017	3 284
Tilskudd, refusjoner, salgsinntekter mv. Mill.kr.	2 202	-508	362	860	804
Finansiering					
Overskudd før lån og avsetninger. Mill.kr.	-4 118	-2 281	-1 855	53	-279
Overskudd før lån og avsetninger i prosent av brutto driftsinntekter	-5,4	-6,8	-5,2	0,2	-0,8
Bruk av lån (netto) . Mill.kr.	5 652	-11 392	1 683	833	1 774
Intern finansiering	289	-3 955	815	-156	-719

¹ Tallene er korrigert for Oslos kompensasjon for sykehusreformen (1 619 mill).

Statlig overtakelse av sykehusene fra 1.1.2002 har mer enn halvert omfanget av den fylkeskommunale tjenesteproduksjonen. De nyopprettede regionale helseforetak fikk ansvaret for spesialisthelsetjenesten, det vil si all virksomhet vedrørende somatikk, psykiatri og ambulansetjeneste. I forbindelse med sykehusreformen ga staten et engangstilskudd til fylkeskommunene inkludert Oslo kommune på totalt 21,6 milliarder kroner. Kompensasjonen gjaldt tilskudd til sletting av gjeld mv., tilskudd til feriepenger/likviditetsstyrking og tilskudd til utstyr. Av dette engangstilskuddet har fylkeskommunene brukt 2,7 milliarder kroner til driften i 2002. Dette får konsekvenser for begrepene brutto driftsinntekter, brutto driftsresultat og netto driftsresultat i driftsregnskapet. Tilskudd, refusjoner, salgsinntekter i investeringsregnskapet er korrigert for 15,7 milliarder av engangstilskuddet (ekskl. Oslo), mens overskudd før lån og avsetninger er korrigert for 18,4 milliarder av engangstilskuddet (ekskl. Oslo).

Netto driftsresultat målt i prosent av fylkeskommunenes brutto driftsinntekter har vist kraftig bedring i femårsperioden, fra -1,8 prosent av brutto driftsutgifter i 2001 til 4,0 prosent av brutto driftsutgifter i 2005. Netto driftsresultat kan benyttes til finansiering av investeringer eller avsettes til senere bruk, og er dermed et uttrykk for fylkeskommunenes økonomiske handlingsrom.

Når vi ser bort fra 2001, da sykehusene fremdeles var en del av fylkeskommunene, er investeringsnivået relativt stabilt. Fylkeskommunenes bedre finansielle stilling går også fram av utviklingen i overskudd før lån og avsetninger. Fra et underskudd på over 4 mrd ble det i 2004 et lite overskudd, mens det igjen ble et lite underskudd i 2005. Overskuddet i 2004 var på 50 millioner kroner mens underskuddet i 2005 var på 280 millioner kroner. Det er likevel et godt resultat sett i forhold til årene før 2004.

Overskudd før lånetransaksjoner måles som fylkeskommunens samlede inntekter fratrukket samlede utgifter, ekskl. låne- og avdragsutgifter. Sammensetningen av inntektene og utgiftene fra både drifts- og investeringsregnskapet gir en indikasjon på den framtidige utviklingen i fylkeskommunens nettogjeld.

5. Brutto driftsutgifter fordelt på utvalgte tjenesteområder i prosent av brutto driftsutgifter. Fylkeskommuner. Årene 2003-2005. Reviderte tall.

Sum fylkeskommuner	2003	2004 ¹	2005
Administrasjon, styring og fellesutgifter.	5,5	5,9	6,3
Videregående opplæring.	51,7	56,6	55,5
Tannhelse.	4,5	4,8	4,7
Samferdsel.	15,5	17,4	17,1
Næring.	3,4	3,8	4,7
Fysisk planlegging, kulturminner, natur og nærmiljø.	1,9	2,6	3,1
Kultur.	4,2	4,6	4,5

¹ Tjenesteområdene barnevern og familievern ble overført til staten fra og med 2004.

Fra og med 2003 bruker fylkeskommunen over halvparten av driftsutgiftene til videregående opplæring. Siden innføringen av Reform 94 har ungdomskullene som har fullført grunnskolen hatt en lovfestet rett til treårig heltidsopplæring. Ansvaret for at denne retten blir oppfylt er lagt til fylkeskommunene. Videregående opplæring har blitt det viktigste ansvarsområdet for fylkeskommunene etter at ansvaret for sykehusene ble overført til staten. Samferdsel utgjør 17,1% av brutto driftsutgiftene i 2005 og er det nest største ansvarsområdet til fylkeskommunene. Sentrale hovedoppgaver innen samferdsel er ansvaret for kollektivtransporten på sjø og land. I tillegg har fylkeskommunene ansvar for fylkesveinettet, og fylkeskommunene administrerer transportordninger for skolebarn og funksjonshemmede.

Tannhelse er det tredje største tjenesteområde som fylkeskommunene har ansvar for. Tannhelsetjenesten gir fri tannbehandling til barn og unge opp til og med det

året de fyller 18 år, til psykisk utviklingshemmede og til eldre og funksjonshemmede i institusjon og i hjemmesykepleie.

Mange av tjenestene som produseres i fylkeskommunene retter seg mot spesifikke aldersgrupper og utgiftene til viktige formål vil ofte bli påvirket av endringer i alderssammensetning.

1.4. Fylkeskommunale konsern

Som med kommunekonsern begynte SSB å publisere tall for fylkeskonsern i 2003. Fylkeskonsern består av fylkeskommuneregnskap og regnskapene til fylkeskommunale foretak (FKF), interkommunale samarbeider (Kommunelovens §27) og interkommunale selskaper (IKS). Tallene omfatter 18 fylkeskommuneregnskap, 21 FKF/§27 i 2003, 12 FKF/§27 og 10 IKS i 2004 og 13 FKF/§27 og 28 IKS i 2005.

6. Hovedtall for drift, investering og finansiering. Fylkeskommunale konsern. Årene 2003-2005. Reviderte tall.

Sum fylkeskonsern	2003	2004	2005
Drift			
Brutto driftsinntekter i alt. Mill.kr.	36 348	34 192	36 217
Brutto driftsutgifter i alt. Mill.kr.	36 770	33 594	35 771
Brutto driftsresultat. Mill.kr.	-422	597	446
Brutto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter	-1,2	1,7	1,2
Renter og avdrag. Mill.kr.	361	365	313
Netto driftsresultat. Mill.kr.	262	1 482	1 483
Netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter	0,7	4,3	4,1
Investering			
Brutto investeringsutgifter i alt. Mill.kr.	3 258	3 027	3 311
Tilskudd, refusjoner, salgssinntekter mv. Mill.kr.	362	860	808
Finansiering			
Overskudd før lån og avsetninger. Mill.kr.	-1 749	80	-230
Overskudd før lån og avsetninger i prosent av brutto driftsinntekter	-4,8	0,2	-0,6
Bruk av lån (netto) . Mill.kr.	1 684	841	1 794
Intern finansiering	949	-185	-776

Fylkeskonsern viser et brutto driftsresultat på om lag 450 millioner kroner, dvs. 13 prosent høyere enn fylkeskommuneregnskapet alene. Netto driftsresultat er på ca. 1,5 milliarder kroner og utgjør 4,1 prosent av driftsinntektene. I likhet med kommunekonserntallene er heller ikke fylkeskommunekonserntallene sammenlignbare over tid, se kapittel 6.2.

2. Bakgrunn og formål

2.1. Formål

Statistikken gir både en oversikt og en detaljert informasjon om kommunenes og fylkeskommunenes økonomiske stilling.

Data over kommunenes økonomi finnes publisert i NOS Kommunale Forhold i Norges Lands- og Bykommuner fra 1866 til 1874, og fra 1875 til 1883 i NOS Statistikk over Norges Kommunale Finansier, og fra 1884 til 1907 i NOS Kommunale Finansier. Videre fra 1908 til 1961 er tallene publisert i NOS Norges Kommunale finansier. I 1966 og 1971 ble kommuneregnskapene publisert i NOS Kommunerekneskaper. Fra 1974 til 1995 ble kommuneregnskapene publisert i NOS Struktur tall for kommunenes økonomi. I NOS Kommune-Norge i tall er kommuneregnskapstallene for 1996 og 1997 publisert.

2.2. Brukere og anvendelsesområder

Statistikken gir styringsinformasjon om kommuner og fylkeskommuner til bruk både for politikere og statlige styringsorganer, kommuner og fylkeskommuner. Dessuten gir statistikken informasjon til media og allmennheten. I SSB inngår statistikken i nasjonalregnskapet og i de finansielle sektorbalansene.

Blant viktige eksterne brukere finner vi foruten kommuner og fylkeskommuner sentrale departementer som Finans- og toll-, Helse- og omsorgs-, Kommunal- og regional- og Kunnskapsdepartementet. Blant andre viktige brukere kommer i tillegg til forskningsinstitusjoner, Kommunenes sentralforbund og Det tekniske beregningsutvalg for kommunal og fylkeskommunal økonomi.

Kommuneregnskapsstatistikken innehar en helt sentral plass i rapporterings- og publiseringssystemet KOSTRA (Kommune-STAT- RApportering) som ble satt i fullskala drift fra 2001.

3. Om produksjon av statistikken

3.1. Omfang

Statistikken dekker alle landets kommuner og fylkeskommuner, samt kommune- og fylkeskommunekonsern, og viser nivå og sammensetning av alle utgifter og inntekter, samt finansieringen av virksomheten. Norge er i år 2005 delt inn i 433 kommuner og 18 fylkeskommuner. Oslo kommune er også tillagt fylkeskommunale oppgaver. Kommunene er svært ulike både når det gjelder geografi, areal og folketall. Over halvparten av kommunene har mindre enn 5 000 innbyggere, mens det bare er 12 kommuner som har mer enn 50 000 innbyggere. Kommunekonsern og fylkeskommunekonsern består av kommune/fylkeskommunale regnskaper, kommunale/fylkeskommunale foretak, interkommunale selskaper og interkommunale samarbeider (kommunelovens §27).

3.2. Datakilder og datainnsamling

Regnskapene rapporteres i henhold til kommunelovens økonomibestemmelser med tilhørende forskrifter. Forskriftene er tilgjengelige på KRDe nettsider <http://odin.dep.no/krd/norsk/tema/kommune/kostra>.

Denne publikasjonen bygger på innrapportering gjennom KOSTRA fra kommuners og fylkeskommuners fagsystem for økonomi for årene 2001 til 2005. Både drifts- og investeringsregnskapet samt balanseregnskapet (viser fordringer og gjeld) rapporteres inn til SSB maskinelt gjennom uttrekk av filer fra kommunenes/fylkeskommunenes fagsystem for økonomi.

3.3. Spesifikasjoner i de innrapporterte regnskapene

Bevilgningsregnskapet spesifiseres i henhold til kontoklasse, funksjon og art. Kontoklasse skiller mellom bevilgningsregnskapet og investeringsregnskapet. Funksjon angir hvilke formål inntektene og utgiftene knytter seg til, som for eksempel administrasjon, førskole, grunnskole, barneverntjeneste og avløpsrensing. Det er til sammen ca. 70 funksjoner for kommunene, og det samme antallet for fylkeskommunene. Oversikt over funksjonsinndelingene er gitt i vedlegg 2 og 3.

Artsinndelingen er felles for kommunene og fylkeskommunene. Den omfatter følgende hovedgrupper:

UTGIFT/KOSTNAD
Lønn
Sosiale utgifter

Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal tjenesteproduksjon
 Kjøp av tjenester som erstatter kommunal tjenesteproduksjon
 Overføringer
 Finansieringsutgifter/finansieringstransaksjoner

INNTEKTER

Salgsinntekter
 Overføringer med krav til motytelse
 Overføringer uten krav til motytelse
 Finansieringsutgifter/finansieringstransaksjoner

Artsinndelingen har også arter som skal spesifisere transaksjoner mellom kommuner og kommunale foretak og interkommunale selskaper (IKS). Formålet med disse artene er å kunne nettel kjøp og salg og overføringer mellom kommunen og særbedriftene i konsernregnskapet.. Fullstendig oversikt over artsinndelingen finnes i vedlegg 4.

Balanseregnskapet har oversikt over eiendeler (omløpsmidler og anleggsmidler) og gjeld og egenkapital (kortsiktig gjeld, langsiktig gjeld, egenkapital og memoriakonti). I balanseregnskapet skal også motsektor angis. Fullstendig oversikt over oppsettet av balanseregnskapet og sektorene er gitt i vedlegg 5.

3.4. Kontroll og revisjon

Data kontrolleres hos avgiver før innsending til SSB ved hjelp av et kontrollprogram for kommuneregnskap. SSB kjører ved mottak de samme kontrollene som tidligere er gjennomført hos kommuner og fylkeskommuner. Kontrollene er av typen gyldighets- og sumkontroller som må tilfredsstilles for at regnskapsrapportene skal godkjennes, og dermed anses som mottatt hos SSB. Disse kontrollene sjekker at bare gyldige kontoklasser, funksjoner og arter er benyttet. I SSB foretas det utover dette ytterligere kontroller bl.a. ved at å sjekke om det er ført beløp på sentrale funksjoner (utgiftsområder), at det bare er benyttet logiske kombinasjoner av kontoklasse, funksjon og art (type inntekt eller utgift) samt at det foretas rimelighetskontroller ved å sammenligne sentrale regnskapsdata mot forrige årgang og mot sammenlignbare kommuner.

Ved store og/eller mange feil og avvik kontaktes oppgavegiver og rettinger foretas ordinært ved innsending av ny og opprettet regnskapsrapport. Kommuneregnskapsdata for forrige år blir første gang publisert som en del av KOSTRA den 15. mars året etter regnskapsåret som foreløpige tall. Kommuner og fylkeskommuner har frist 15. april for å sende inn opprettede tall til publisering av endelige tall den 15. juni.

4. Begreper, kjennemerker og grupperinger

4.1. Definisjon av de viktigste begrepene

Brutto og netto driftsresultat

Brutto driftsresultat viser differansen mellom driftsutgifter og driftsinntekter. Netto driftsresultat er det som blir tilbake av driftsinntektene etter at driftsutgifter, netto renteutgifter og netto avdrag er dekket. Størrelsen på netto driftsresultat viser hvor mye som kan nyttes til finansiering av investeringer, avsettes til framtidig bruk eller nyttes til dekning av tidligere års underskudd.

Sammenhengen mellom begrepene er:

Brutto driftsinntekter
 - Brutto driftsutgifter
 = Brutto driftsresultat
 - Netto renteutgifter

- Netto avdrag
- = Netto driftsresultat

Det er et krav til budsjettet at netto driftsresultat skal være større enn eller lik null. Dersom regnskapet gjøres opp med underskudd målt ved netto driftsresultatet, skal dette dekkes inn seinest i løpet av to år. Det kan gis dispensasjon til kommunene om å dekke inn underskuddet over flere år.

Teknisk beregningsutvalg har kommet frem til at et netto driftsresultat på om lag 3 prosent for kommuner og fylkeskommuner er tilfredsstillende og gir kommunene og fylkeskommunene en viss grad av handlefrihet.

Overskudd før lån og avsetninger

Dette resultatbegrepet viser netto gjeldsøkning og er i prinsippet det samme som netto finansinvesteringer i nasjonalregnskapet. Sammenhengen med andre viktige begreper er:

- Brutto driftsresultat
- Netto renteutgifter
- Brutto investeringsutgifter
- + Tilskudd, refusjoner, salg av fast eiendom
- = Overskudd før lån og avsetninger

Detaljerte begrepsdefinisjoner

I KOSTRA-publiseringsen er alle publiserte regnskapstall dokumentert på detaljert nivå, se veiledning på <http://www.ssb.no/kostra>

4.2. Kjennemerker ved kommuneregnskapet

Et grunnleggende regnskapsprinsipp i kommuneregnskapet er at regnskapet skal føres etter anordningsprinsippet. Dette periodiseringsprinsippet innebærer at alle kjente utgifter og inntekter i perioden skal tas med i bevilgningsregnskapet for vedkommende år, enten de er betalt eller ikke når regnskapene avsluttes. Det er dermed ikke betalingstidspunktet som er avgjørende for regnskapsføringen, men som hovedregel anskaffelses- og anvendelsestidspunktet.

Kommunene fører et finansielt orientert regnskap i tråd med kommuneloven og de kommunale regnskapsforskriftene. Disse forskriftene gir detaljerte opplysninger om hva som inngår i de enkelte utgifts- og inntektstall.

Det kommunale årsregnskapet som ligger til grunn for statistikken i denne publikasjonen består av driftsregnskap, investeringsregnskap og balanseregnskap,

- Driftsregnskapet omfatter løpende inntekter og utgifter medregnet avdrag på lån mv.
- Investeringsregnskapet omfatter investeringsutgifter og finansiering av disse gjennom bruk av lån og andre kilder.
- Balanseregnskapet omfatter eiendeler, egenkapital og gjeld.
- Bevilgningsregnskapet omfatter summen av drifts- og investeringsregnskapet.

Noter til regnskapet gir utfyllende kommentarer til forståelse og tolkning av regnskapsresultatene

4.3. Gruppering av kommuner

Statistisk sentralbyrå har foretatt en gruppering av de 433 kommunene i 29 kategorier, etter folkemengde og økonomiske rammebetingelser. Grupperingen er nærmere beskrevet av Langørgen, Galloway og Aaberge (2006).¹ Kommunene er her gruppert langs tre ulike dimensjoner.

1. Folkemengde, hvor det skilles mellom små, mellomstore og store kommuner. Små kommuner har færre enn 5 000 innbyggere, mellomstore har fra 5 000 til 19 999 innbyggere, mens store kommuner har 20 000 eller flere innbyggere
2. Bundne kostnader per innbygger, som er et mål på kommunenes kostnader for å innfri minstestandarder og lovpålagte oppgaver. Kommuner med lave bundne kostnader omfatter de 25 prosent av kommunene med lavest bundne kostnader per innbygger. Kommuner med høye bundne kostnader omfatter de 25 prosent av kommunene med høyest bundne kostnader per innbygger. De øvrige 50 prosent av kommunene har middels bundne kostnader
3. Frie disponible inntekter per innbygger, som er et mål på hvor mye inntekter kommunene har til disposisjon etter at de bundne kostnadene er dekket. Kommuner med lave frie disponible inntekter omfatter de 25 prosent av kommunene med lavest frie disponible inntekter per innbygger. Kommuner med høye frie disponible inntekter omfatter de 25 prosent av kommunene med høyest frie disponible inntekter per innbygger. De øvrige 50 prosent av kommunene har middels frie disponible inntekter

Klassifiseringen er foretatt på grunnlag av data for 2003. Det betyr at det er mange kommuner som har endret gruppetilhørighet etter ny inndeling, da kommuneregnskapet for 2003 viser en annen gruppetilhørighet enn ved regnskapet av 1998. Det er flere av de 29 kategoriene som ikke omfatter noen kommuner. Det er f.eks. ingen av de store kommunene som har høye bundne kostnader per innbygger. Enkelte av kategoriene omfatter bare noen få kommuner. Det viser seg derfor at klassifiseringen kan forenkles ved å utelate tomme kategorier og ved å overføre noen kommuner i de minste gruppene til nabokategorier. Vi står da igjen med en klassifisering som omfatter 16 kategorier. Denne forenklede inndelingen er vist i tabellen på neste side. I 2003 er det to kategorier (foruten Oslo) som bare omfatter 1 kommune. Dette gjelder for gruppe 4 og gruppe 9. For at disse kommunene skal inngå i en sammenligningsgruppe har vi valgt å flytte Aremark fra gruppe 4 til gruppe 5, mens Årdal er flyttet fra gruppe 9 til gruppe 12. Gruppe 4 og 9 blir dermed tomme kategorier basert på data fra 2003.

For 2003 er tre små kommuner (Gjerdrum, Spydeberg og Sauda) med lave bundne kostnader overført til nabokategorier med middels bundne kostnader. Andøy og Torsken har ikke levert kommuneregnskap i 2003, og vi har derfor ikke data for frie disponible inntekter i de to kommunene. Vi har antatt at Andøy og Torsken ikke har endret kategori mht. frie disponible inntekter fra 1998 til 2003.

Endringer i kommuneinndelingen fra 2001-2005

- 1159 Ølen ble i 2002 en del av Rogaland fylke, og fikk nytt kommunenummer (Ølen var i 2001 del av Hordaland fylke og hadde kommunenummer 1214)
- En ny kommune, 0716 Re er etablert ved sammenslåing av kommunene 0716 Våle og 0718 Ramnes. 0716 Re inngår i kommunegruppe 10.
- 0701 Borre har skiftet navn til 0701 Horten.
- 1842 Skjerstad er slått sammen med 1804 Bodø. Den nye kommunen har beholdt Bodøs gamle kommunenummer og - navn.

Kommunene fordelt på grupper basert på data for 2003

Gruppe	Navn	Ant. kommuner i gruppa
1	Små kommuner med middels bundne kostnader per innbygger, lave frie disponible inntekter	28
2	Små kommuner med middels bundne kostnader per innbygger, middels frie disponible inntekter	68
3	Små kommuner med middels bundne kostnader per innbygger, høye frie disponible inntekter	32
4	Små kommuner med høye bundne kostnader per innbygger, lave frie disponible inntekter	0
5	Små kommuner med høye bundne kostnader per innbygger, middels frie disponible inntekter	46
6	Små kommuner med høye bundne kostnader per innbygger, høye frie disponible inntekter	59
7	Mellomstore kommuner med lave bundne kostnader per innbygger, lave frie disponible inntekter	34
8	Mellomstore kommuner med lave bundne kostnader per innbygger, middels frie disponible inntekter	32
9	Mellomstore kommuner med lave bundne kostnader per innbygger, høye frie disponible inntekter	0
10	Mellomstore kommuner med middels bundne kostnader per innbygger, lave frie disponible inntekter	20
11	Mellomstore kommuner med middels bundne kostnader per innbygger, middels frie disponible inntekter	48
12	Mellomstore kommuner med middels bundne kostnader per innbygger, høye frie disponible inntekter	14
13	Store kommuner utenom de fire største byene	39
14	Bergen, Trondheim og Stavanger	3
15	Oslo kommune	1
16	De ti kommunene med høyest frie disponible inntekter per innbygger	10
	I alt	433

¹ Langørgen, A., T.A. Galloway og R. Aaberge (2006): *Gruppering av kommuner etter folkemengde og økonomiske rammebetingelser 2003*. Rapport 2006/8, Statistisk sentralbyrå. Fullstendig liste over hvilke kommuner som tilhører hvilken gruppe er gitt i vedlegg 6. Se også SSBs hjemmesider: <http://www.ssb.no/kostra/>

5. Feilkilder og usikkerhet

5.1. Innsamlings- og bearbeidingsfeil

Ved kontrollene av foreløpige tall 15. mars gjennomføres det kun elektroniske kontroller. Disse kontrollene fanger ikke opp alle typer feil og det kan derfor forekomme feil i regnskapsstatistikken som publiseres den 15. mars. Ved publiseringen av endelige tall den 15. juni er tallene kontrollert både av kommunene selv og av SSB. Publiseringen gir til dels svært detaljerte opplysninger og SSB kontrollerer ikke alltid det mest detaljerte nivået, slik at feil kan forekomme.

5.2. Frafallsfeil

Innrapportering av kommuneregnskapet er i prinsippet en fulltelling, men særlig ved publisering av foreløpige tall den 15. mars vil det være et betydelig frafall. Ved publisering av endelige kommuneregnskapstall den 15. juni vil det erfaringsmessig også være noe frafall, men betydelig mindre enn for foreløpige tall. Til publiseringen den 15. mars kan frafallet komme opp i 30 prosent av de rapporteringspliktige kommunene, mens frafallet den 15. juni normalt er under to prosent. For å få bedre anslag for nasjonale tall for utgifter og inntekter i denne sektoren, har SSB utviklet en metode der et utvalg av regnskapstallene estimeres på bakgrunn av de kommunene som har rapportert til KOSTRA.

For nærmere omtale av metoden vises det til kapittel 1.2 i denne publikasjonen. Bortsett fra estimeringen av nasjonale tall foretas det ingen beregninger siden regnskapsstatistikken for øvrig publiseres på kommune-/fylkesnivå.

5.3. Registerfeil

Kommunene /fylkeskommunene fører regnskapene i samsvar med kommuneloven av 1992 og regnskapsforskriftene av 15. november 2000 med seinere tillegg. De er pålagt å konvertere tallene til den obligatoriske kontoplanen før tallene sendes til SSB. Det kan forekomme feil ved konverteringen av data og det kan også forekomme andre typer feil i kommunenes og fylkeskommunenes regnskapsføring. For å bidra til at alle fører regnskapene i tråd med forskrifter og lovbestemmelser og presisere eventuelle uklarheter i regelverket slik at alle kommuner og fylkeskommuner fører regnskapene i tråd med god kommunal regnskapsskikk, er GKRS (Foreningen for god kommunal regnskapsskikk) opprettet.

6. Sammenlignbarhet og sammenheng

6.1. Sammenliknbarhet over tid og sted

Tydelige brudd i tidsseriene forekommer relativt sjelden for kommuneregnskapene siden kontoplanen er lovfestet i kommuneloven og større endringer i kontoplanen gjennomføres i regelen bare ved revisjon av kommuneloven. Den siste revisjonen av kontoplanen fant sted ved innføring av KOSTRA fra 2001. Rapporteringsåret 2001, var det første året der alle kommuner og fylkeskommuner var med i KOSTRA. Regnskapstallene for perioden 2001-2004 er derfor direkte sammenlignbare, mens regnskapstall før og etter innføringen av KOSTRA ikke kan sammenlignes direkte.

En betydelig endring i de kommunale forskriftene også i 1991, medførte på tilsvarende måte som ved innføringen av KOSTRA i 2001, at regnskapstall før og etter 1991 ikke er direkte sammenlignbare.

For kommune- og fylkeskommunekonsern er sammenlignbarheten over tid svak. Det skyldes mangelfull rapportering fra kommunale og fylkeskommunale foretak (KF/FKF), enhetene som føre særregnskaper i henhold til kommunelovens §27 og interkommunale selskaper (IKS). Svarposentene har bedret seg år for år slik at tallene viser en tilsynelatende vekst som overskrider den reelle utviklingen. SSB har ikke tallgrunnlag for å estimere frafallet.

6.2. Sammenheng med annen statistikk

Data fra kommuneregnskapet settes i KOSTRA sammen med tjenstedata til nøkkeltall som viser kommunens/fylkeskommunens prioriteringer, dekningsgrader, produktivitet/enhetskostnader og utdypende tjenesteindikatorer.

I tillegg inngår kommuneregnskap i "konvertert" form i nasjonalregnskapet og finansielle sektorbalanser. Utviklingen av kommunenes/fylkeskommunenes økonomi påvirkes også av organisatoriske endringer slik vi har sett i de siste årene ved ulike former for fristilling av kommunal og fylkeskommunal virksomhet. Kommuneregnskapsstatistikken må derfor ses i sammenheng med statistikken for kommunekonsern. Kommunekonsern består av kommuneregnskapet og regnskapene til kommunale foretak (KF), fylkeskommunale foretak (FKF), interkommunale samarbeider og interkommunale selskaper (IKS). IKS ble inkludert i KOSTRA f.o.m. 2004.

7. Tilgjengelighet

7.1. Nettadressene i SSB

Statistikkbanken: <http://statbank.ssb.no/statistikkbanken/>

KOSTRA: <http://www.ssb.no/kostra/>

7.2. Språk

Bokmål

7.3. Publikasjoner

Statistikken offentliggjøres elektronisk (tabeller og figurer) via Dagens statistikk på SSB sin hjemmeside på Internett.

7.4. Lagring og anvendelser for grunnmaterialet

Regnskapstallene er lagret i Kommunaløkonomidatabasen på Oracle og i Regionalstatistikkdatabasen på Unix.

7.5. Annen dokumentasjon

NOS Kommune - Norge i tall.

NOS Strukturtall for kommunenes økonomi, sist for 1995. 1996 finnes på diskett.

Kommunenes økonomi og tjenesteproduksjon, sist for 1998.

Vedlegg

1. Tabeller

7. Utvalgte nasjonale nøkkeltall. Kommuner. Årene 2002-2005. Reviderte tall.

	2002	2003	2004	2005
Finansielle nøkkeltall i prosent av driftsinntektene.				
Brutto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter i alt.	0,3	-0,7	0,9	2,0
Netto renter og avdrag i prosent av brutto driftsinntekter i alt.	2,8	2,1	2,4	2,0
Netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter i alt.	0,5	0,5	1,9	3,5
Overskudd før lån og avsetninger i prosent av brutto driftsinntekter i alt.	-5,7	-7,7	-5,6	-1,6
Langsiktig gjeld i prosent av brutto driftsinntekter i alt.	140,8	149,9	155,3	161,1
- herav pensjonsforpliktelse i prosent av brutto driftsinntekter i alt.	:	79,4	86,3	90,6
Arbeidskapital i prosent av brutto driftsinntekter i alt.	23,6	20,8	19,3	21,6
Brutto driftsinntekter fordelt på inntektskilder.				
Statlig rammeoverføring i prosent av brutto driftsinntekter i alt.	21,6	20,8	17,4	17,3
Andre statlige tilskudd til driftsformål i prosent av brutto driftsinntekter i alt.	4,2	5,0	5,8	6,1
Skatt på inntekt og formue i prosent av brutto driftsinntekter i alt.	41,6	42,3	42,0	41,8
Salgs- og leieinntekter i prosent av brutto driftsinntekter i alt.	15,6	15,6	14,9	14,4
Refusjon av merverdiavgift (mva) i prosent av brutto driftsinntekter.	:	:	3,3	3,2
Finansieringskilder for investeringene.				
Overføring fra driftsregnskapet i prosent av brutto investeringsutgifter i alt.	5,1	3,3	3,8	5,0
Tilskudd, refusjoner, salgsinntekter mv. i prosent av brutto investeringsutgifter i alt.	37,0	24,8	22,9	26,3
Diverse intern finansiering i prosent av brutto investeringsutgifter i alt. .	-21,4	12,4	11,0	-2,1
Bruk av lån (netto) i prosent av brutto investeringsutgifter i alt.	79,1	59,3	62,0	70,5
Nøkkeltall i kroner per innbygger.				
Brutto driftsinntekter i alt per innbygger i kroner.	39 261	40 830	43 359	45 349
Frie inntekter per innbygger i kroner.	24 803	25 754	25 710	26 781
Brutto driftsutgifter i alt per innbygger i kroner.	39 138	41 111	42 947	44 444
Netto driftsutgifter i alt per innbygger i kroner.	26 845	28 533	28 683	29 470
Netto lånegjeld per innbygger i kroner.	43 683	49 431	54 678	60 255
Brutto driftsutgifter fordelt på utgiftsområder¹.				
Brutto driftsutgifter, administrasjon, styring og fellesutgifter i prosent av brutto driftsutgifter i alt.	9,3	8,3	7,7	8,0
Brutto driftsutgifter, barnehager i prosent av brutto driftsutgifter i alt.	7,2	7,7	8,2	8,8
Brutto driftsutgifter, grunnskole i prosent av brutto driftsutgifter i alt.	24,6	25,1	24,3	24,2
Brutto driftsutgifter, kommunehelse i prosent av brutto driftsutgifter i alt.	4,2	4,2	4,0	3,9
Brutto driftsutgifter, pleie og omsorg i prosent av brutto driftsutgifter i alt.	26,8	26,6	26,7	26,5
Brutto driftsutgifter, sosialtjenesten i alt i prosent av brutto driftsutgifter i alt.	4,3	4,5	4,4	4,3
Brutto driftsutgifter, barnevern i prosent av brutto driftsutgifter i alt.	2,4	2,2	2,2	2,3
Brutto driftsutgifter, vann, avløp og renovasjon i prosent av brutto driftsutgifter i alt.	5,2	5,0	5,0	4,9
Brutto driftsutgifter, kultur i prosent av brutto driftsutgifter i alt.	3,3	3,2	3,1	3,0

¹ Tallene beregnes uten Oslo kommune på grunn av at fylkeskommunale oppgaver er lagt til Oslo.

8. Netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter. Kommune grupper. Årene 2001-2005. Reviderte tall.

	2001	2002	2003	2004	2005
Kommune grupper¹					
Gj.snitt kommune gruppe 01.	1,8	0,5	1,2	1,6	2,8
Gj.snitt kommune gruppe 02.	1,9	-0,1	1,9	1,6	3,1
Gj.snitt kommune gruppe 03.	2,4	1,4	1,3	2,7	5,0
Gj.snitt kommune gruppe 04.	0,4	-1,9	-1,5
Gj.snitt kommune gruppe 05.	3,2	0,8	2,0	2,0	3,3
Gj.snitt kommune gruppe 06.	1,7	0,8	1,6	2,6	4,1
Gj.snitt kommune gruppe 07.	1,7	-0,8	-0,1	1,8	3,0
Gj.snitt kommune gruppe 08.	0,9	0,5	0,3	1,7	2,4
Gj.snitt kommune gruppe 09.	2,4	-0,3	0,6
Gj.snitt kommune gruppe 10.	0,8	-0,2	0,5	1,6	2,2
Gj.snitt kommune gruppe 11.	1,9	0,2	1,2	1,5	1,7
Gj.snitt kommune gruppe 12.	1,2	1,8	1,2	2,1	2,7
Gj.snitt kommune gruppe 13.	2,1	-0,4	1,7	1,9	3,7
Gj.snitt kommune gruppe 14.	2,0	0,1	-3,3	2,7	6,0
Gj.snitt kommune gruppe 15.	2,8	2,9	-0,6	1,1	3,6
Gj.snitt kommune gruppe 16.	12,4	7,6	6,7	4,1	10,0

¹ Kommune gruppene har blitt endret fra og med 2005, og kommunene som tilhørte en gruppe tidligere tilhører nødvendigvis ikke samme kommune gruppe for 2005. Kriteriene for tilhørighet i kommune gruppene er de samme.

9. Utvalgte nasjonale nøkkeltall. Fylkeskommuner. Årene 2004-2005. Reviderte tall.

	2004	2005
Finansielle nøkkeltall i prosent av driftsinntektene.		
Brutto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter i alt.	1,7	1,1
Netto renter og avdrag i prosent av brutto driftsinntekter i alt.	1,1	0,9
Netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter i alt.	4,3	4,0
Overskudd før lån og avsetninger i prosent av brutto driftsinntekter i alt. ...	0,2	-0,8
Langsiktig gjeld i prosent av brutto driftsinntekter i alt.	132,1	134,6
- herav pensjonsforpliktelse i prosent av brutto driftsinntekter i alt.	92,3	92,8
Arbeidskapital i prosent av brutto driftsinntekter i alt.	9,8	11,8
Brutto driftsinntekter fordelt på inntektskilder.		
Statlig rammeoverføring i prosent av brutto driftsinntekter i alt.	36,2	33,5
Andre statlige tilskudd til driftsformål i prosent av brutto driftsinntekter i alt.	6,5	7,0
Skatt på inntekt og formue i prosent av brutto driftsinntekter i alt.	39,8	41,9
Salgs- og leieinntekter i prosent av brutto driftsinntekter i alt.	5,0	4,9
Refusjon av merverdiavgift (mva) påløpt i investeringsregnskapet, i prosent av brutto driftsinntekter.	1,3	1,3
Refusjon av merverdiavgift (mva) påløpt i driftsregnskapet, i prosent av brutto driftsinntekter.	1,8	2,2
Finansieringskilder for investeringene.		
Overføring fra driftsregnskapet i prosent av brutto investeringsutgifter i alt.	15,6	12,0
Tilskudd, refusjoner, salgsinntekter mv. i prosent av brutto investeringsutgifter i alt.	28,5	24,5
Diverse intern finansiering i prosent av brutto investeringsutgifter i alt.	27,2	9,3
Bruk av lån (netto) i prosent av brutto investeringsutgifter i alt.	27,6	54,0
Nøkkeltall i kroner per innbygger.		
Brutto driftsinntekter i alt per innbygger i kroner.	8 252	8 700
Frie inntekter per innbygger i kroner.	6 265	6 563
Brutto driftsutgifter i alt per innbygger i kroner.	8 111	8 605
Netto driftsutgifter i alt per innbygger i kroner.	6 304	6 652
Netto lånegjeld per innbygger i kroner.	9 792	10 882
Brutto driftsutgifter fordelt på utgiftsområder.		
Brutto driftsutgifter, administrasjon, styring og fellesutgifter i prosent av brutto driftsutgifter i alt.	5,9	6,3
Brutto driftsutgifter, videregående opplæring i prosent av brutto driftsutgifter i alt.	56,6	55,5
Brutto driftsutgifter, tannhelse i prosent av brutto driftsutgifter i alt.	4,8	4,7
Brutto driftsutgifter, samferdsel i prosent av brutto driftsutgifter i alt.	17,4	17,1
Brutto driftsutgifter, næring i alt i prosent av brutto driftsutgifter i alt.	3,8	4,7
Brutto driftsutgifter, fysisk planlegging, kulturminner, natur og nærmiljø i prosent av brutto driftsutgifter i alt.	2,6	3,1
Brutto driftsutgifter, kultur i prosent av brutto driftsutgifter i alt.	4,6	4,5
Brutto driftsutgifter, annet i prosent av brutto driftsutgifter i alt.	4,3	4,1

10. Netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter. Fylkeskommuner. Årene 2001-2005. Reviderte tall.

	2001	2002	2003	2004	2005
Fylkeskommuner.					
01 Østfold	-3,6	9,1	0,0	3,4	9,4
02 Akershus	1,5	5,0	-1,2	4,4	3,3
04 Hedmark	-4,0	9,7	1,5	5,5	1,5
05 Oppland	1,1	5,7	4,2	6,5	3,8
06 Buskerud	-4,0	10,0	-0,8	3,9	5,6
07 Vestfold	-3,1	7,9	2,3	2,0	4,7
08 Telemark	-4,8	12,5	0,4	1,5	2,4
09 Aust-Agder	-2,6	-0,1	-2,0	2,7	4,8
10 Vest-Agder	-0,5	2,0	2,3	2,0	3,9
11 Rogaland	-2,4	10,2	0,9	5,2	4,8
12 Hordaland	-5,5	15,0	-0,4	4,6	7,2
14 Sogn og Fjordane	-1,1	4,1	-1,0	3,2	0,6
15 Møre og Romsdal	-0,4	4,6	3,3	3,5	2,3
16 Sør-Trøndelag	-1,6	12,1	3,8	4,8	4,4
17 Nord-Trøndelag	-1,4	6,7	1,3	3,2	0,7
18 Nordland	0,8	7,3	3,4	8,8	2,4
19 Troms Romsa	0,8	5,6	-0,3	3,0	4,0
20 Finnmark Finnmarkku	-2,8	6,7	2,2	1,2	1,0
Gj.snitt fylkeskommuner.	-1,8	8,3	1,1	4,3	4,0

En generell kompensasjonsordning for merverdiavgift innført fra 1.1.2004 kan føre til brudd i tidsserien fra 2003 til 2004. Ordningen vil kunne innebære reduksjon i netto driftsutgifter totalt, netto driftsutgifter på funksjon/tjenesteområde, korrigerede brutto driftsutgifter totalt, korrigerede brutto driftsutgifter på funksjon/tjenesteområde og brutto driftsutgifter på funksjon/tjenesteområde eller økning i brutto driftsinntekter på funksjon/tjenesteområde. For nærmere forklaring henvises til Faglig veiledning kapitlene 2B - 2E.vedr. punkt 2.5.1: Summen av brutto driftsutgifter på utgiftsområder skal ikke stemme overens med totale brutto driftsutgifter. Dette fordi art 710, sykelønnsrefusjon, trekkes fra på utgiftsområdene, men ikke i totale brutto driftsutgifter. Dessuten inngår ikke finansfunksjonene (800-funksjonene) i de definerte utgiftsområdene.

2. Funksjonsinndeling for kommunene

Funksjon	Tekst
100	Politisk styring og kontrollorganer
120	Administrasjon
130	Administrasjonslokaler
170	Premieavvik
180	Diverse fellesutgifter
190	Interne serviceenheter
201	Førskole
202	Grunnskole
211	Styrket tilbud til førskolebarn
213	Voksenopplæring
214	Spesialskoler
215	Skolefritidstilbud
221	Førskolelokaler og skyss
222	Skolelokaler og skyss
231	Aktivitetstilbud barn og unge
232	Forebygging - skole og helsestasjonstjeneste
233	Forebyggende arbeid, helse og sosial
234	Aktivisering eldre og funksjonshemmede
241	Diagnose, behandling, rehabilitering
242	Råd, veiledning og sosial forebyggende arbeid
243	Tilbud til personer med rusproblemer
244	Barneverntjeneste
251	Barneverntiltak i familien
252	Barneverntiltak utenfor familien
253	Pleie, omsorg, hjelp i institusjon
254	Pleie, omsorg, hjelp i hjemmet
261	Institusjonslokaler

265	Kommunalt disponerte boliger
273	Kommunale sysselsettingstiltak
275	Introduksjonsordningen
281	Økonomisk sosialhjelp
283	Bistand til etablering og opprettholdelse av egen bolig m.v
285	Tjenester utenfor ordinært kommunalt ansvarsområde
300	Fysisk tilrettelegging og planlegging
315	Boligbygging og fysiske bomiljøtiltak
320	Kommunal næringsvirksomhet
325	Tilrettelegging og bistand for næringslivet
330	Samferdselsbedrifter/transporttiltak
333	Kommunale veier, nyanlegg, drift og vedlikehold
334	Kommunale veier, miljø og trafiksikkerhetstiltak
335	Rekreasjon i tettsted
338	Forebygging av branner og andre ulykker
339	Beredskap mot branner og andre ulykker
340	Produksjon av vann
345	Distribusjon av vann
350	Avløpsrensing
353	Avløpsnett/innsamling av avløpsvann
354	Tømming av slamavskillere, septiktanker o.l.
355	Innsamling av forbruksavfall
357	Gjenvinning og sluttbehandling av forbruksavfall
360	Naturforvaltning og friluftsliv
365	Kulturminnevern
370	Bibliotek
373	Kino
375	Muséer
377	Kunstformidling
380	Idrett
383	Musikk- og kulturskoler
385	Andre kulturaktiviteter
390	Den norske kirke
392	Andre religiøse formål
393	Kirkegårder, gravlunder og krematorier
800	Skatt på inntekt og formue
840	Statlig rammetilskudd og øvrige generelle statstilskudd
850	Generelt statstilskudd vedrørende flyktninger mv.
860	Motpost avskrivninger
870	Renter/utbytte og lån
880	Interne finansieringstransaksjoner
899	Årets regnskapsmessige merforbruk/mindreforbruk (Avvikspost/rapportkontroll)

Funksjonene fordelt etter tjenesteområder

Administrasjon, styring og fellesutgifter

Politisk styring og kontrollorganer
 Administrasjon
 Administrasjonslokaler
 Premieavvik
 Diverse fellesutgifter
 Interne serviceenheter

Barnehage

Førskole
 Styrket tilbud til førskolebarn
 Førskolelokaler og skyss

Grunnskole

Grunnskole
Voksenopplæring
Spesialskoler
Skolefritidstilbud
Skolelokaler og skyss
Musikk- og kulturskoler

Kommnehelse

Forebygging - skole og helsestasjonstjeneste
Forebyggende arbeid, helse og sosial
Diagnose, behandling, rehabilitering

Pleie og omsorg

Aktivisering eldre og funksjonshemmede
Pleie, omsorg, hjelp i institusjon
Pleie, omsorg, hjelp i hjemmet
Institusjonslokaler

Sosialtjenesten

Råd, veiledning og sosial forebyggende arbeid
Tilbud til personer med rusproblemer
Kommunale sysselsettingstiltak
Introduksjonsordningen
Økonomisk sosialhjelp

Barnevern

Barneverntjeneste
Barneverntiltak i familien
Barneverntiltak utenfor familien

Vann, avløp og renovasjon/avfall

Produksjon av vann
Distribusjon av vann
Avløpsrensing
Avløpsnett/innsamling av avløpsvann
Tømming av slamavskillere, septiktanker o.l.
Innsamling av forbruksavfall
Gjenvinning og sluttbehandling av forbruksavfall

Fysisk planlegging, kulturminner, natur og nærmiljø

Fysisk tilrettelegging og planlegging
Rekreasjon i tettsted
Naturforvaltning og friluftsliv
Kulturminnevern

Kultur

Aktivitetstilbud barn og unge
Bibliotek
Kino
Muséer
Kunstformidling
Idrett
Andre kulturaktiviteter

Kirke

Den norske kirke
Andre religiøse formål
Kirkegårder, gravlunder og krematorier

Samferdsel

Samferdselsbedrifter/transporttiltak
 Kommunale veier, nyanlegg, drift og vedlikehold
 Kommunale veier, miljø og trafikksikkerhetstiltak

Bolig

Kommunalt disponerte boliger
 Bistand til etablering og opprettholdelse av egen bolig m.v
 Boligbygging og fysiske bomiljøtiltak

Næring

Kommunal næringsvirksomhet
 Tilrettelegging og bistand for næringslivet

Brann- og ulykkesvern

Forebygging av branner og andre ulykker
 Beredskap mot branner og andre ulykker

3. Funksjonsinndeling for fylkeskommunene

Funksjon	Tekst
400	Politisk styring av kontrollorganer
420	Administrasjon
430	Administrasjonslokaler
440	Personal- og rekrutteringspolitiske tiltak
450	Interne servicefunksjoner
460	Tjenester utenfor ordinært fylkeskommunalt ansvarsområde
470	Premieavvik
480	Diverse fellesutgifter
490	Interne serviceenheter
510	Skolelokaler, forvaltning, skyss og internater
520	Pedagogisk ledelse, pedagogiske fellesutgifter og gjesteelevsoppgjør
541	Allmenne, økonomiske og administrative fag
542	Byggfag
543	Elektrofag
544	Formgivningsfag
545	Hotell- og næringsmiddelfag
546	Helse- og sosialfag
547	Idrettsfag
548	Kjemi- og prosessfag
549	Musikk, dans og drama
550	Mekaniske fag
551	Naturbruk
552	Tekniske byggfag
553	Trearbeidsfag
554	Fagskoler
555	Salgs- og servicefag
556	Media- og kommunikasjonsfag
559	Landslinjer
560	Spesialundervisning og særskilt tilpasset opplæring
570	Fagopplæring i arbeidslivet
581	Voksenopplæring etter opplæringsloven
590	Andre undervisningsformål
660	Tannhelsetjeneste - Fellesfunksjoner
665	Tannhelsetjeneste - Pasientbehandling
700	Tilrettelegging og støttefunksjoner for næringslivet
705	Finansieringsbistand overfor næringslivet
710	Fylkeskommunal næringsvirksomhet
715	Lokal og regional utvikling

716	Friluftsliv og miljø
720	Fylkesveier - nyanlegg, drift og vedlikehold
721	Fylkesveier - miljø- og trafikksikkerhetstiltak
730	Bilruter
731	Fylkesveiferjer
732	Båtruter
733	Transport (ordninger) for funksjonshemmede
734	Sporveier og forstadsbaner
740	Bibliotek
750	Kulturminnevern
760	Museer
771	Kunstformidling
772	Kunstproduksjon
775	Idrett
790	Andre kulturaktiviteter
800	Skatt på inntekt og formue
840	Statlig rammetilskudd og øvrige generelle statstilskudd
850	Generelle statstilskudd vedr. flyktninger mv.
860	Motpost avskrivninger
870	Renter/utbytte og lån
880	Interne finansieringstransaksjoner
899	Årets regnskapsmessige merforbruk/mindreforbruk (Avvikspost/rapportkontroll)

Funksjonene fordelt etter tjenesteområder

Administrasjon, styring og fellesutgifter

Politisk styring av kontrollorganer
 Administrasjon
 Administrasjonslokaler
 Personal- og rekrutteringspolitiske tiltak
 Interne servicefunksjoner
 Premieavvik
 Diverse fellesutgifter
 Interne serviceenheter

Videregående opplæring

Skolelokaler, forvaltning, skyss og internater
 Pedagogisk ledelse, pedagogiske fellesutgifter og gjesteelevsoppgjør
 Allmenne, økonomiske og administrative fag
 Byggfag
 Elektrofag
 Formgivningsfag
 Hotell- og næringsmiddelfag
 Helse- og sosialfag
 Idrettsfag
 Kjemi- og prosessfag
 Musikk, dans og drama
 Mekaniske fag
 Naturbruk
 Tekniske byggfag
 Trearbeidsfag
 Fagskoler
 Salgs- og servicefag
 Media- og kommunikasjonsfag
 Landslinjer
 Spesialundervisning og særskilt tilpasset opplæring
 Fagopplæring i arbeidslivet
 Voksenopplæring etter opplæringsloven
 Andre undervisningsformål

Tannhelsetjenesten

Tannhelsetjeneste - Fellesfunksjoner
Tannhelsetjeneste - Pasientbehandling

Fysisk planlegging, kulturminner, natur og nærmiljø

Lokal og regional utvikling
Friluftsliv og miljø
Kulturminnevern

Kultur

Bibliotek
Museer
Kunstformidling
Kunstproduksjon
Idrett
Andre kulturaktiviteter

Samferdsel

Fylkesveier - nyanlegg, drift og vedlikehold
Fylkesveier - miljø- og trafikksikkerhetstiltak
Bilruter
Fylkesveiferjer
Båtruter
Transport (ordninger) for funksjonshemmede
Spurveier og forstadsbaner

Næring

Tilrettelegging og støttefunksjoner for næringslivet
Finansieringsbistand overfor næringslivet
Fylkeskommunal næringsvirksomhet

4. Artsinndeling

Artene som er skrevet kursiv i hhv. kolonnen under kontoklasse 1 eller 0 er kun gyldig i det regnskapet. Alle andre arter benyttes i både drifts- og investeringsregnskap.

**Kontoklasse 1
Driftsregnskap****Kontoklasse 0
Investeringsregnskap****UTGIFT/KOSTNAD****Lønn**

010 Fast lønn
020 Lønn til vikarer
030 Lønn til ekstrahjelp
040 Overtidslønn
050 Annen lønn og trekkpliktige
godtgjørelser
070 Lønn vedlikehold
080 Godtgjørelse folkevalgte
089 Trekkpliktig/oppgavepliktig, ikke
arbeidsgiverpliktig lønn

070 Lønn vedlikehold/nybygg, nyanlegg

Sosiale utgifter	090 Pensjonsinnskudd og trekkpliktige forsikringsordninger	
	099 Arbeidsgiveravgift	
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal tjenesteproduksjon	100 Kontormateriell	
	105 Undervisningsmaterieil	
	110 Medisinsk forbruksmaterieil	
	114 Medikamenter	
	115 Matvarer	
	120 Annet forbruksmaterieil/råvarer og tjenester	
	130 Post, banktjenester, telefon	
	140 Annonse, reklame, informasjon	
	150 Opplæring og kurs	
	160 Utgifter og godtgjørelser for reiser, diett, bil mv. som er oppgavepliktige	
	165 Andre oppgavepliktige godtgjørelser	
	170 Transportutgifter og drift av egne transportmidler	
	180 Energi	
	185 Forsikringer og utgifter til vakthold og sikring	
	190 Leie av lokaler og grunn	
	195 Avgifter, gebyrer, lisenser o.l.	
	200 Inventar og utstyr	
	209 Medisinsk utstyr	
	210 <i>Kjøp, leie og leasing av transportmidler</i>	<i>210 Kjøp av transportmidler</i>
	220 <i>Kjøp, leie og leasing av maskiner</i>	<i>220 Kjøp av maskiner</i>
	230 <i>Vedlikehold og byggetjenester</i>	<i>230 Vedlikehold, byggetjenester, nybygg</i>
	240 Serviceavtaler og reparasjoner	
	250 <i>Materialer til vedlikehold</i>	<i>250 Materialer til vedlikehold og nybygg</i>
	260 Renhold, vaskeri- og vaktmestertjenester	
	270 Konsulenttjenester	
		<i>280 Grunnerverv</i>
		<i>285 Kjøp av eksisterende bygg/anlegg</i>
	290 Internkjøp	
Kjøp av tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon	300 Kjøp fra staten	
	330 Kjøp fra fylkeskommuner	
	350 Kjøp fra kommuner	
	370 Kjøp fra andre (private)	
	375 Kjøp fra IKS der kommunen/fylkeskommunen selv er deltaker	
	380 Kjøp fra foretak og bedrifter i egen (fylkes)kommune som fører særregnskap	
Overføringer	400 Overføringer til staten	
	429 Merverdiavgift utenfor mva-loven	
	430 Overføringer til fylkeskommuner	
	450 Overføringer til kommuner	
	470 Overføringer til andre (private)	
	475 Overføring til IKS der kommunen/fylkeskommunen selv er deltaker	
	480 Overføringer til foretak og bedrifter i egen (fylkes)kommune som fører særregnskap	
	(490 Reserverte bevilgninger/avsetninger)	
Finansieringsutgifter, finansierings-transaksjoner	500 Renteutgifter, provisjoner og andre finansutgifter	
	510 Avdragsutgifter	
	520 Utlån	
		<i>529 Kjøp av aksjer og andeler</i>
	<i>530 Dekning av tidligere års regnskapsmessige merforbruk</i>	<i>530 Dekning av tidligere års regnskapsmessige merforbruk</i>
	<i>540 Avsetninger til disposisjonsfond</i>	

548 Avsetninger til ubundne investeringsfond

550 Avsetninger til bundne fond	
560 Avsetninger til likviditetsreserven	
570 Overføring til investeringsregnskapet	
580 Regnskapsmessig mindreforbruk	580 Udisponert
590 Avskrivninger	

INNETEKTER**Salgsinntekter**

600 Brukerbetaling for kommunale tjenester	
620 Annet salg av varer og tjenester, gebyrer o.l. utenfor avgiftsområdet	
629 Billettinntekter	
630 Husleieinntekter, festeavgifter, utleie av lokaler	
640 Avgiftspliktig gebyrer	
650 Annet avgiftspliktig salg av varer og tjenester	
660 Salg av driftsmidler	
	670 Salg av fast eiendom
690 Fordelte utgifter	

Overføringer med krav til motytelse

700 Refusjon fra staten	
710 Sykelønnsrefusjon	
728 Kompensasjon moms mva påløpt i investeringsregnskapet	
729 Kompensasjon moms mva påløpt i driftsregnskapet	
730 Refusjon fra fylkeskommuner	
750 Refusjon fra kommuner	
770 Refusjon fra andre (private)	
775 Refusjon fra IKS der kommunen/fylkeskommunen selv er deltaker	
780 Refusjon fra foretak og bedrifter i egen (fylkes)kommune som fører særregnskap	
790 Internsalg	

Overføringer uten krav til motytelse

800 Rammetilskudd	
810 Andre statlige overføringer	
830 Overføring fra fylkeskommuner	
850 Overføring fra kommuner	
870 Skatt på inntekt og formue	
874 Eiendomsskatt	
877 Andre direkte og indirekte skatter	
880 Overføringer fra foretak og bedrifter i egen (fylkes)kommune som fører særregnskap	
890 Overføringer fra andre (private)	
895 Overføring fra IKS der kommunen/fylkeskommunen selv er deltaker	

Finansinntekter, finansierings-transaksjoner

900 Renteinntekter	
905 Utbytte og eieruttak	
	910 Bruk av lån
920 Mottatte avdrag på utlån	
	929 Salg av aksjer og andeler
930 Bruk av tidligere års regnskapsmessige mindreforbruk	930 Bruk av tidligere års regnskapsmessige mindreforbruk
940 Bruk av disposisjonsfond	
	948 Bruk av ubundne investeringsfond
950 Bruk av bundne fond	
960 Bruk av likviditetsreserve	
	970 Overføringer fra driftsregnskapet
980 Regnskapsmessig merforbruk	980 Udekket
990 Motpost avskrivninger	

5. Balanseregnskapet

Kapittel Tekst

EIENDELER:

Omløpsmidler:

2.10	Kasse, postgiro, bankinnskudd
2.11	Obligasjoner
2.12	Sertifikater
2.13	Kortsiktige fordringer
2.18	Aksjer og andeler
2.19	Premieavvik

Anleggsmidler:

2.20	Pensjonsmidler
2.21	Aksjer og andeler
2.22	Utlån
2.24	Utstyr, maskiner og transportmidler
2.27	Faste eiendommer og anlegg

GJELD OG EGENKAPITAL:

Kortsiktig gjeld:

2.31	Kassekredittlån
2.32	Annen kortsiktig gjeld
2.39	Premieavvik

Langsiktig gjeld:

2.40	Pensjonsforpliktelse
2.41	Ihendehaverobligasjonslån
2.43	Sertifikatlån
2.45	Andre lån

Egenkapital:

2.51	Bundne driftsfond
2.53	Ubundne investeringsfond
2.55	Bundne investeringsfond
2.56	Disposisjonsfond
2.5900	Regnskapsmessig merforbruk
2.5950	Regnskapsmessig mindreforbruk
2.5960	Udisponert i investeringsregnskapet
2.5970	Udekket i investeringsregnskapet
2.5980	Likviditetsreserve
2.5990	Kapitalkonto

Memoriakonti:

2.9100	Memoriakonto for ubrukte lånemidler
2.9200	Andre memoriakonti
2.9999	Motkonto for memoriakontiene

GYLDIGE SEKTORER

Sektor Tekst

00	Kasse
10	Stats- og trygdeforvaltningen
14	Sektor for skatteinnkreving
15	Norges Bank

19	Statlige låneinstitutter
20	Forretnings- og sparebanker inkl. Postbanken
31	Kredittforetak og finansieringsselskaper
38	Verdipapirfond
41	Livsforsikring mv. (inkludert kommunale pensjonsfond og -kasser)
47	Skadeforsikring
50	Kommuneforvaltningen (egen kommune og andre kommuner og fylkeskommuner)
63	Statlig eide foretak
66	Kommunal forretningsdrift (egne og andre kommuners og fylkeskommuners særbedrifter)
68	Selvstendige kommuneforetak (egne og inter(fylkes) -kommunale aksjeselskaper og andelslag)
70	Private foretak med begrenset ansvar (hovedsakelig private aksjeselskaper og andelslag)
75	Husholdninger (inklusive private næringsdrivende)
90	Utlandet
98	Ikke disponible bankinnskudd (skattetrekk mv.)
99	Interimskonti

6. Kommunegruppering

Gruppe 1

0111	Hvaler	0719	Andebu	1142	Rennesøy
0122	Trøgstad	0723	Tjøme	1222	Fitjar
0127	Skiptvet	0728	Lardal	1430	Gaular
0137	Våler	0811	Siljan	1433	Naustdal
0138	Hobøl	0919	Froland	1441	Selje
0234	Gjerdrum	0928	Birkenes	1511	Vanylven
0239	Hurdal	1029	Lindesnes	1529	Skodje
0621	Sigdal	1112	Lund	1547	Aukra
0622	Krødsherad	1114	Bjerkreim		
0714	Hof	1141	Finnøy		

Gruppe 2

0119	Marker	0911	Gjerstad	1612	Hemne
0123	Spydeberg	0937	Evje og Hornnes	1617	Hitra
0426	Våler	1111	Sokndal	1620	Frøya
0430	Stor-Elvdal	1154	Vindafjord	1627	Bjugn
0438	Alvdal	1159	Ølen	1630	Åfjord
0511	Dovre	1211	Etne	1635	Rennebu
0513	Sjåk	1216	Sveio	1636	Meldal
0514	Lom	1231	Ullensvang	1644	Holtålen
0515	Vågå	1241	Fusa	1664	Selbu
0519	Sør-Fron	1242	Samnanger	1717	Frosta
0520	Ringebu	1244	Austevoll	1718	Leksvik
0521	Øyer	1251	Vaksdal	1724	Verran
0540	Sør-Aurdal	1260	Radøy	1744	Overhalla
0543	Vestre Slidre	1264	Austrheim	1750	Vikna
0544	Øystre Slidre	1419	Leikanger	1812	Sømna
0616	Nes	1431	Jølster	1851	Lødingen
0617	Gol	1438	Bremanger	1854	Ballangen
0619	Ål	1517	Hareid	1867	Bø
0631	Flesberg	1525	Stranda	1868	Øksnes
0817	Drangedal	1543	Neset	1913	Skånland
0822	Sauherad	1551	Eide	1925	Sørreisa
0828	Seljord	1557	Gjemnes	1938	Lyngen
0829	Kviteseid	1567	Rindal		

Gruppe 3

0429	Åmot	1417	Vik	1923	Salangen
0618	Hemsedal	1422	Lærdal	1941	Skjervøy
0620	Hol	1426	Luster	1942	Nordreisa
0633	Nore og Uvdal	1560	Tingvoll	2002	Vardø
0833	Tokke	1569	Aure	2011	Guovdageaidnu - Kautokeino
0834	Vinje	1573	Smøla	2019	Nordkapp
1133	Hjelmeland	1711	Meråker	2020	Porsanger
1134	Suldal	1736	Snåsa	2021	Karasjohka - Karasjok
1135	Sauda	1832	Hemnes	2025	Deatnu - Tana
1259	Øygarden	1840	Saltdal	2028	Båtsfjord
1416	Høyanger	1922	Bardu		

Gruppe 5

0118	Aremark	1233	Ulvik	1613	Snillfjord
0121	Rømskog	1234	Granvin	1622	Agdenes
0436	Tolga	1265	Fedje	1633	Osen
0439	Folldal	1411	Gulen	1725	Namdalseid
0441	Os	1412	Solund	1743	Høylandet
0512	Lesja	1413	Hyllestad	1822	Leirfjord
0541	Etnedal	1428	Askvoll	1825	Grane
0827	Hjartdal	1429	Fjaler	1828	Nesna
0830	Nissedal	1444	Hornindal	1834	Lurøy
0912	Vegårshei	1514	Sande	1836	Rødøy
0929	Åmli	1523	Ørskog	1838	Gildeskål
0935	Iveland	1526	Stordal	1852	Tjeldsund
1021	Marnardal	1545	Midsund	1859	Flakstad
1027	Audnedal	1546	Sandøy	1927	Tranøy
1034	Hægebostad	1571	Halsa		
1223	Tysnes	1572	Tustna		

Gruppe 6

0432	Rendalen	1742	Grong	1874	Moskenes
0434	Engerdal	1748	Fosnes	1915	Bjarkøy
0545	Vang	1749	Flatanger	1917	Ibestad
0615	Flå	1755	Leka	1919	Gratangen
0632	Rollag	1811	Bindal	1920	Lavangen
0831	Fyresdal	1815	Vega	1926	Dyrøy
0938	Bygland	1816	Vevelstad	1928	Torsken
1026	Åseral	1818	Herøy	1929	Berg
1129	Forsand	1826	Hattfjelldal	1936	Karlsøy
1144	Kvitsøy	1827	Dønna	1939	Storfjord
1145	Bokn	1835	Træna	1940	Kåfjord
1227	Jondal	1839	Beiarn	1943	Kvænangen
1266	Masfjorden	1842	Skjerstad	2014	Loppa
1418	Balestrand	1845	Sørfold	2015	Hasvik
1524	Norddal	1848	Steigen	2017	Kvalsund
1632	Roan	1849	Hamarøy	2018	Måsøy
1665	Tydal	1850	Tysfjord	2022	Lebesby
1723	Mosvik	1853	Evenes	2023	Gamvik
1738	Lierne	1856	Røst	2024	Berlevåg
1740	Namsskogan	1857	Værøy		

Gruppe 7

0135	Råde	0237	Eidsvoll	1221	Stord
0136	Rygge	0415	Løten	1243	Os
0211	Vestby	0427	Elverum	1246	Fjell
0215	Frogn	0533	Lunner	1528	Sykkylven
0216	Nesodden	0624	Øvre Eiker	1532	Giske
0221	Aurskog-Høland	0627	Røyken	1621	Ørland
0226	Sørums	0711	Svelvik	1638	Orkdal
0227	Fet	0926	Lillesand	1657	Skaun
0228	Rælingen	1018	Søgne	1663	Malvik
0229	Enebakk	1120	Klepp	1714	Stjørdal
0233	Nittedal	1121	Time		
0236	Nes	1124	Sola		

Gruppe 8

0124	Askim	0904	Grimstad	1443	Eid
0238	Nannestad	1003	Farsund	1503	Kristiansund
0402	Kongsvinger	1014	Vennesla	1515	Herøy
0418	Nord-Odal	1127	Randaberg	1516	Ulstein
0419	Sør-Odal	1130	Strand	1531	Sula
0516	Nord-Fron	1245	Sund	1534	Haram
0529	Vestre Toten	1256	Meland	1554	Averøy
0532	Jevnaker	1263	Lindås	1556	Frei
0702	Holmestrand	1420	Sogndal	1719	Levanger
0814	Bamble	1432	Førde	1841	Fauske
0821	Bø	1439	Vågsøy		

Gruppe 10

0214	Ås	0722	Nøtterøy	1253	Osterøy
0417	Stange	0914	Tvedestrand	1449	Stryn
0623	Modum	1002	Mandal	1519	Volda
0628	Hurum	1017	Songdalen	1520	Ørsta
0713	Sande	1032	Lyngdal	1548	Fræna
0716	Re	1122	Gjesdal	1653	Melhus
0720	Stokke	1219	Bømlo		

Gruppe 11

0125	Eidsberg	0901	Risør	1662	Klæbu
0128	Rakkestad	1004	Flekkefjord	1703	Namsos
0420	Eidskog	1101	Eigersund	1721	Verdal
0423	Grue	1119	Hå	1729	Inderøy
0425	Åsnes	1224	Kvinnherad	1751	Nærøy
0428	Trysil	1235	Voss	1805	Narvik
0517	Sel	1238	Kvam	1813	Brønnøy
0522	Gausdal	1401	Flora	1820	Alstahaug
0528	Østre Toten	1445	Gloppen	1824	Vefsn
0534	Gran	1535	Vestnes	1860	Vestvågøy
0536	Søndre Land	1539	Rauma	1865	Vågan
0538	Nordre Land	1566	Surnadal	1866	Hadsel
0542	Nord-Aurdal	1624	Rissa	1870	Sortland
0612	Hole	1634	Oppdal	1871	Andøy
0807	Notodden	1640	Røros	1931	Lenvik
0815	Kragerø	1648	Midre Gauldal	1933	Balsfjord

Gruppe 12

0437	Tynset	1228	Odda	2003	Vadsø
0819	Nome	1424	Årdal	2004	Hammerfest
0826	Tinn	1563	Sunnadal	2012	Alta
1037	Kvinesdal	1837	Meløy	2030	Sør-Varanger
1146	Tysvær	1924	Målselv		

Gruppe 13

0101	Halden	0501	Lillehammer	0906	Arendal
0104	Moss	0502	Gjøvik	1001	Kristiansand
0105	Sarpsborg	0602	Drammen	1102	Sandnes
0106	Fredrikstad	0604	Kongsberg	1106	Haugesund
0213	Ski	0605	Ringerike	1149	Karmøy
0217	Oppegård	0625	Nedre Eiker	1247	Askøy
0219	Bærum	0626	Lier	1502	Molde
0220	Asker	0701	Borre	1504	Ålesund
0230	Lørenskog	0704	Tønsberg	1702	Steinkjer
0231	Skedsmo	0706	Sandefjord	1804	Bodø
0235	Ullensaker	0709	Larvik	1833	Rana
0403	Hamar	0805	Porsgrunn	1901	Harstad
0412	Ringsaker	0806	Skien	1902	Tromsø

Gruppe 14

1103	Stavanger	1201	Bergen	1601	Trondheim
------	-----------	------	--------	------	-----------

Gruppe 15

0301	Oslo
------	------

Gruppe 16

0940	Valle	1232	Eidfjord	1911	Kvæfjord
0941	Bykle	1252	Modalen	2027	Nesseby
1046	Sirdal	1421	Aurland		
1151	Utsira	1739	Røyrvik		

Fylkeskommunene

For presentasjonsformål er fylkeskommunene inndelt i fem grupper. Grupperingen er identisk med inndelingen av fylkeskommunene i helseregioner bortsett fra at det er opprettet en egen gruppe for Oslo kommune.

Gruppe	Navn	Fylkeskommuner som inngår
Gruppe 1	Øst-Norge	Østfold, Akershus, Hedmark og Oppland
Gruppe 2	Sør-Norge	Aust-Agder, Vest-Agder, Buskerud, Vestfold og Telemark
Gruppe 3	Vest-Norge	Rogaland, Hordaland og Sogn og Fjordane
Gruppe 4	Midt Norge	Møre og Romsdal, Sør- og Nord- Trøndelag
Gruppe 5	Nord-Norge	Nordland, Troms og Finnmark

For å vise data for fylkeskommunale oppgaver lagt til Oslo kommune, legges denne kommunen til i egen gruppe.

Gruppe 6	Oslo	Oslo kommune
----------	------	--------------